

พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	(1)
ตราสัญลักษณ์สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	(2)
สารจากผู้ตรวจการแผ่นดิน	(4)
คำนำ	(7)
บทสรุปผู้บริหาร	(8)
Executive Summary	(24)
กิจกรรมสำคัญของผู้ตรวจการแผ่นดินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	(41)
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ผู้ตรวจการแผ่นดิน	8
1.1 ความเป็นมาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	9
1.2 หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน	10
1.3 การดำเนินการกรณีเป็นเรื่องเฉพาะตัว หรือเรื่องที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ	12
1.4 เรื่องที่กฎหมายห้ามมิให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณา	13
1.5 การพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน	14
1.6 การแสวงหาข้อเท็จจริงและกระบวนการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดิน	16
1.7 การเสนอแนะและการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน	17

2. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	20
2.1 ภาพรวมโครงสร้างการแบ่งส่วนงานและอัตรากำลังของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	28
2.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	29
2.3 ทรัพยากรบุคคลของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	34
2.4 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	35
2.5 ความเชื่อมโยงความสอดคล้องกับการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อยและแผนปฏิบัติการประเทศ	38

บทที่ 2 ภาพรวมผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน **45**

1. สถิติผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	46
1.1 สถิติผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	47
1.2 สถิติผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินเปรียบเทียบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	56
1.3 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดิน	63
1.4 การดำเนินงานเรื่องเชิงระบบ	65
2. ผลการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน	68
2.1 การเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (1)	74
2.2 การเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 22 (2)	84

2.3	ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในกรณีหน่วยงานของรัฐ ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญ	134
2.4	ผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วน และใช้ระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาด้วยความรวดเร็ว	154
3.	ผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง กรณีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ	162
3.1	กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (1)	165
3.2	กรณีกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560 มาตรา 23 (2)	172
4.	ผลการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาคำร้องของบุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561	184
บทที่ 3 การวิเคราะห์รายละเอียดผลการดำเนินงาน		195
1.	สัมฤทธิ์ผลของผลการดำเนินงานในภาพรวม	196
1.1	ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายระดับองค์กร	197
1.2	การวิเคราะห์ต้นทุน - ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจ การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนของผู้ตรวจการแผ่นดิน	210
1.3	การประเมินประสิทธิภาพด้านงบประมาณในการดำเนินงาน	215
1.4	การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน (Public Sector Management Quality Award : PMQA)	220
1.5	ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อประโยชน์ที่ได้จากการใช้บริการ และกระบวนการให้บริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	222

2. สัมฤทธิผลของการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	228
2.1 การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีในประเทศ	229
2.2 การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีต่างประเทศ	257
2.3 ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรและทรัพยากรบุคคล	279
3. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน	294
3.1 ด้านการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ	295
3.2 ด้านการบริหารงาน	299
บทที่ 4 ผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของรัฐสภา	305
1. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของวุฒิสภา	307
2. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสภาผู้แทนราษฎร	312
ภาคผนวก	317
1. คำสั่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ 272/2565 เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	319
2. รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565	321
3. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2560	347